

ŚWIADKOWIE PRZESZŁOŚCI ZIEMI SIEDLECKIEJ. BIOGRAMY

AUGUSTYNIK Marek, DENISIUK Ludwik, LIPKA Jan

<https://doi.org/10.34739/his.2021.10.25>

W 2009 r. z inicjatywy i pod redakcją Śp. profesora Arkadiusza Kołodziejczyka ukazał się tom I *Słownika biograficznego Południowego Podlasia i Wschodniego Mazowsza*, któremu patronowały Siedleckie Towarzystwo Naukowe i Instytut Historii Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach (wówczas Akademia Podlaska). Począwszy od czwartego numeru „Historii i Świata” postanowiliśmy uruchomić dział „Świadkowie Przeszłości Ziemi Siedleckiej. Biogramy”. Przyjmujemy dwa podstawowe założenia. Po pierwsze, zakres terytorialny określony w *Słowniku biograficznym Południowego Podlasia i Wschodniego Mazowsza*; po drugie, przyjmujemy zasady *Polskiego Słownika Biograficznego*, ale bez wprowadzania skrótów z nielicznymi wyjątkami. Skrótów wprowadziliśmy w wydaniu książkowym. Zamierzamy publikować biogramy osób urodzonych lub związanych z działalnością na terenie zakreślonym w tytule *Słownika biograficznego Południowego Podlasia i Wschodniego Mazowsza*. Szczególną uwagę pragniemy zwrócić na dorobek naukowy pracowników UPH, przez który i jego wcześniejsze mutacje przewinęło się wielu uczonych i pozostawiło znaczący ślad w dorobku naukowym i organizacyjnym uczelni.

AUGUSTYNIK Marek Tomasz (1932-2000), mgr inż. lotnictwa, konstruktor, pedagog, instruktor harcerski, pilot szybowcowy, organizator i popularyzator lotnictwa i techniki.

Urodził się 17 II 1932 r. w Grodnie w rodzinie geodety Antoniego i Marii z domu Dylla. Pierwsze lata szkolne przypadły na czas wojny i okupacji. Po przejściu frontu w lipcu 1944 r. wstąpił do Państwowego Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego Męskiego im. Józefa Ignacego Kraszewskiego w Białej Podlaskiej. Podczas nauki w gimnazjum należał do koła sportowego i drużyny harcerskiej. Dalszą naukę kontynuował w Technikum Górniczym Ministerstwa Górnictwa im. Stanisława Staszica w Dąbrowie Górniczej. Należał w czasie nauki w tej szkole do drużyny harcerskiej i koła politechnicznego. Po zdaniu egzaminu dojrzałości i zdobyciu technika mechanika w czerwcu 1952 r. zdał pomyślnie egzaminy wstępne i podjął studia na Wydziale Lotniczym Politechniki Warszawskiej. Jako student należał do kręgu instruktorów

Związku Harcerstwa Polskiego (ZHP). Grał w piłkę ręczną i siatkową w Akademickim Związku Sportowym Politechniki Warszawskiej. Jako członek sekcji akademickiej Aeroklubu Warszawskiego przeszedł przeszkolenie otrzymując licencję pilota szybowcowego. Po obronie pracy dyplomowej 27 VI 1958 r. i uzyskaniu tytułu inżyniera lotnictwa pierwszą pracą zawodową rozpoczął w Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego (WSK) w Mielcu na stanowisku konstruktora. Od 1960 r. pracował w tej wytwórni lotniczej jako starszy konstruktor. Kierował Sekcją Prób w Locie WSK Mielec m.in. prowadząc badania nad wdrożeniem do produkcji samolotu odrzutowego szkolno-treningowego TS-11 „Iskra” konstrukcji inż. Tadeusza Sołtyka i samolotu M-4 „Tarpan”.

Z dniem 16 VI 1962 r. przeszedł na stanowisko kierownika działu technologiczno-konstrukcyjnego Podlaskich Zakładów Przemysłu Terenowego Przedsiębiorstwie Białej Podlaskiej. Równolegle od 1 IX 1962 r. został dodatkowo zatrudniony jako nauczyciel kontraktowy technologii i materiałoznawstwa w Technikum Mechanicznym dla Pracujących i Zawodowej Szkole Zawodowej w Białej Podlaskiej. Od 1967 r. został mianowany głównym technologiem w Centralnym Biurze Opracowań Technicznych Drobnej Wytwórczości w mieście nad Krzną. W 1969 r. po powołaniu do życia Wyższego Studium Nauczycielskiego w Białej Podlaskiej objął posadę kierownika pracowni praktyczno-technicznej. Dzięki różnym zabiegom w krótkim czasie wyposażył tę pracownię w niezbędne urządzenia.

W 1971 r. skorzystał z oferty nowej pracy i przeszedł na stanowisko zastępcy dyrektora do spraw technicznych Zakładów Przemysłu Wełnianego „Biawena” w Białej Podlaskiej. Pracował w tym zakładzie przemysłowym na Południowym Podlasiu do 1974 r. Objął następnie stanowisko dyrektora Oddziału Państwowej Komunikacji Samochodowej w Białej Podlaskiej. Charakteryzowany jako „dobry organizator, energiczny i przedsiębiorczy”. Przyczynił się w sposób znaczący do poprawy kondycji tej firmy. Jako znana osoba w środowisku Białej Podlaskiej został oddelegowany w 1975 r. z dotychczasowej pracy w związku z wyborem na Przewodniczącego Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Białej Podlaskiej.

Wspierał wszelkie inicjatywy mające na celu rozbudowę miasta nad Krzną. Był jednym z inicjatorów powołania Aeroklubu Białkopodlaskiego 29 IX 1979 r. i pierwszym prezesem zarządu tej organizacji sportowej funkcjonującej jako filia Aeroklubu Dęblińskiego. Po powrocie do pracy zawodowej w 1979 r. w charakterze dyrektora Wojewódzkiej Dyrekcji Rozbudowy Miast i Osiedli Wiejskich w Białej Podlaskiej ponownie włączył się w kwestię poprawy warunków życia w mieście nad Krzną i sprawy służące rozwojowi miasta i województwa białkopodlaskiego. Sprawując to stanowisko do grudnia 1985 r. zainicjował m.in. budowę zalewu na rzece Krznie, niestety niezrealizowaną.

Przez cały okres sprawowania wspomnianych stanowisk podtrzymywał łączność ze szkolnictwem. Pracował jako nauczyciel Zespołu Szkół Zawodowych Nr 2 przy ul. Brzeskiej w Białej Podlaskiej. Uczył technologii, materiałoznawstwa i rysunku technicznego. Cieszył się szacunkiem młodzieży jako znakomity nauczyciel, znawca przedmiotów. W stan spoczynku przeszedł z dniem 19 V 1993 r. z uwagi na pogarszający się stan zdrowia. Nie zrywał łączności ze szkołą i młodzieżą pracując jako nauczyciel w niepełnym wymiarze godzin.

W wolnym czasie interesował się polityką i techniką lotniczą. Był przewodniczącym Komitetu Turnieju Młodych Mistrzów Techniki przy Radzie

Wojewódzkiej Naczelnej Organizacji Technicznej w Białej Podlaskiej. Pełnił przez kilka lat funkcję przewodniczącego Oddziału Wojewódzkiego Stowarzyszenia Inżynierów Mechaników Polskich. Utożsamiał się ze środowiskiem lotniczym uczestnicząc systematycznie w Spotkaniach Lotników w Dęblinie.

Odnaczony był Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Srebrnym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Za Zasługi dla ZHP. Uehonorowany był Odznaką Za Zasługi dla Województwa Białkopodlaskiego, Srebrną Odznaką im. Janka Krasickiego, Srebrną Odznaką Naczelnej Organizacji Technicznej, Odznaką Zasłużony Działacz Ruchu Spółdzielczego. Był Laureatem Nagrody Kuratora Oświaty i Wychowania i wielokrotnym laureatem nagród Dyrektora Zespołu Szkół Zawodowych Nr 2 w Białej Podlaskiej w latach 1991-1993.

Zmarł 25 III 2000 r. w Białej Podlaskiej. Pochowany został na miejscowym cmentarzu rzymskokatolickim przy ul. Janowskiej nieopodal alejki głównej. Żonaty od 1954 r. z Ireną Charłampowicz miał dwie córki Barbarę (ur. 1956) i Małgorzatę (ur. 1960).

Demidowicz T., *Augustynik Marek Tomasz (1932-2000)* [w:] *Słownik Biograficzny Techników Polskich*, t. 20, Warszawa 2009, s. 7-8 (fot.); **Chwałczyk T.**, *Podlaskie skrzydła*, Rzeszów 1985, s. 61-62, 66; Archiwum Zespołu Szkół Zawodowych Nr 2 w Białej Podlaskiej im. Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury, Akta osobowe – Augustynik Marek sygn. 1 bp., Archiwum Techma-Robot Spółki z o.o. w Białej Podlaskiej, Akta osobowe – mgr inż. Augustynik Marek, sygn. 54/A bp.; Informacje żony Ireny ze stycznia 2007 r.

Tomaz DEMIDOWICZ

DENISIUK Ludwik (1907-1989), prof. dr hab., pedagog, „Leśniak”, praktyk i teoretyk kultury fizycznej, popularyzator wychowania fizycznego i higieny, organizator i pierwszy rektor Wyższej Szkoły Wychowania Fizycznego w Gdańsku-Oliwie 1969-1972.

Urodził się 26 VIII 1907 r. w miejscowości Stasiówka gmina Łomazy powiat Biała Podlaska w ówczesnej guberni siedleckiej w rodzinie Jana. Po ukończeniu Publicznej Szkoły Powszechnej w Łomazach zdał egzamin i podjął dalszą naukę w Państwowym Seminarium Nauczycielskim Męskim im. Mieczysława Brzezińskiego w Leśnej Podlaskiej. Podczas nauki w tym zakładzie kształcenia nauczycieli na Południowym Podlasiu należał do drużyny harcerskiej i koła sportowego. Po zdaniu egzaminu dojrzałości w czerwcu 1929 r. (VI Komplet, kurs im. Kazimierza Promyka) i zdobyciu uprawnień nauczyciela publicznych i prywatnych szkół powszechnych zdecydował się na studia. Zdał egzamin wstępny i podjął studia w Centralnym Instytucie Wychowania Fizycznego w Warszawie. Brał czynny udział w pracach uczelnianej organizacji Akademickiego Związku Sportowego. Uprawiał siatkówkę,

koszykówkę i lekkoatletykę. Po sfinalizowaniu pracy dyplomowej w czerwcu 1931 r. pierwszą pracę podjął jako nauczyciel wychowania fizycznego w jednej ze szkół średnich w Bydgoszczy. Zainicjował badania nad rozwojem i sprawnością fizyczną dzieci, których rezultaty publikował na łamach specjalistycznego czasopisma „Wychowanie Fizyczne”.

Zmobilizowany w przede dniu napaści Niemiec hitlerowskich na Polskę wziął udział w Wojnie Obronnej Polski 1939 roku jako podporucznik Wojska Polskiego w jednym z pułków piechoty. Po klęsce wrześniowej powrócił w rodzinne strony. Od 1 X 1940 r. otrzymał posadę nauczyciela w Szkole Powszechnej Nr 3 im. Marii Konopnickiej w Białej Podlaskiej i pracował w niej nieprzerwanie do 31 VIII 1944 r. Równoległe włączył się w działalność konspiracyjną w szeregach Chłopskiej Straży „Chłostry.” Pełnił funkcję szefa Agencji Informacyjnej Batalionów Chłopskich na powiat Biała Podlaska. Po przejściu frontu w lipcu 1944 r., trzy miesiące później został wybrany na przewodniczącego Miejskiej Rady Narodowej i na pierwszego burmistrza miasta Biała Podlaska. Równocześnie z ramienia Stronnictwa Ludowego i Związku Młodzieży Wiejskiej „Wici” został wybrany na posła do Krajowej Rady Narodowej w Warszawie. Ważne funkcje w Białej Podlaskiej pełnił do 6 IV 1945 r.

Wobec trudnej sytuacji społeczno-politycznej wycofał się z działalności i zdecydował się na opuszczenie Południowego Podlasia. Wyjechał na Pomorze do znanego sobie miasta Bydgoszcz. Od 1 IX 1945 r. został mianowany na pełniącego obowiązki wizytatora wychowania fizycznego w Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego w Toruniu. W połowie 1953 r. został oddelegowany do pracy w Ministerstwie Oświaty. Od 1956 r. objął funkcję Naczelnika Wydziału Wychowania Fizycznego w tymże ministerstwie. Rok później został pracownikiem naukowym Instytutu Naukowego Kultury Fizycznej w Warszawie, z którym wcześniej współpracował. W II połowie lat 50. XX w. był jednym z inicjatorów i organizatorów eksperymentu szkolnego, badającego wpływu sprofilowanych programów nauczania wychowania fizycznego na rozwój i sprawność dzieci. Od końca lat 50. XX w. i przez całe lata 60. pełnił funkcję kierownika Zakładu Wychowania Fizycznego we wspomnianym instytucie.

W 1961 r. obronił pracę doktorską pt.: *Badania nad wartością niektórych prób sprawności fizycznej*. W 1969 r. kontynuując badania przestawił rozprawę habilitacyjną na temat: *Program wychowania fizycznego, a sprawność młodzieży szkolnej*. W tym samym roku został pierwszym rektorem Wyższej Szkoły Wychowania Fizycznego (WSWF) w Gdańsku-Oliwie, do której powstania w dużym stopniu się przyczynił. Był inicjatorem powstania „Zeszytów Naukowych WSWF” w Gdańsku, biblioteki uczelnianej oraz organizatorem pierwszych konferencji naukowych. Od 1970 r. sprawował funkcję przewodniczącego Komitetu Wydawnictw Uczelnianych WSWF w Gdańsku. Po powrocie do Warszawy w 1972 r. został mianowany profesorem nadzwyczajnym w Instytucie Naukowym Kultury Fizycznej w Warszawie. Prowadził działalność naukową i organizatorską jako zastępca dyrektora Instytutu Programów Szkolnych Ministerstwa Oświaty i Wychowania. W latach 1974-1982 był redaktorem naczelnym czasopisma „Wychowanie Fizyczne i Higiena Szkolna”. W czasopiśmie tym zamieścił szereg artykułów naukowych dotyczących problematyki sprawności fizycznej dzieci i młodzieży, nauczania wychowania fizycznego w szkole. Był autorem cennych testów sprawności fizycznej i współautorem programów kultury fizycznej w polskim szkolnictwie. Wypromował

25 doktorów, napisał ponad 120 różnego rodzaju publikacji naukowych, w tym był współautorem podręczników: *Elementy teorii i historii wychowania fizycznego* z K. Fidelusem, Warszawa 1969, *Podstawy teorii i metodyki wychowania fizycznego* z A. Kalinowskim, Warszawa 1964. Był przewodniczącym konkursu ogólnopolskiego pt. *Blaski i cienie pracy nauczyciela* (1980).

Odnznaczony był Krzyżem Komandorskim i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej. Uonorowany Złotą Odznaką Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej.

Zmarł w kwietniu 1989 r. w Warszawie. Pochowany został na jednym z warszawskich cmentarzy. Żonaty, pozostawił potomstwo.

Demidowicz T., *Denisiuk Ludwik (1907-1989)*, „Echo Leśniaków” 2005-2006, nr 9-10, s. 89-92 (fot.); „Wychowanie Fizyczne i Sport” t. III, 1959, nr 1-2, s. 16-17, 101-103, 202-203, 297-298, t. IV, 1960, s. 471-473; t. V, nr 3, 1961, s. 317-360; t. V, 1961, nr 4, s. 483-497; t. XI, nr 1, 1967, s. 19-24; t. XIII, nr 3, 1969, s. 36-40; t. XVI, 1972, s. 95-104; t. XXII, 1978, nr 2 s. 129; „Wychowanie Fizyczne i Higiena Szkolna” 1974, nr 2, s. 4-8, nr 4, s. 5-13, nr 40, s. 73-91; 1976, nr 10, s. 3-4; 1981 nr 1, s. 3; 1983, nr 1, s. 3, 1990, nr 8, s. 161; *25 lat Gdańskiej Uczelni Wychowania Fizycznego* oprac. **Z. Józefowicz**, **Z. Pawluczuk**, Gdańsk 1994, s. 34-36, 44-45, 76, 165; **Sroka J.**, *Leśniacy. Zakład Kształcenia Nauczycieli w Leśnej Podlaskiej 1916-1970*, Biała Podlaska 1990, s. 405; **Turkowski R.**, *Życie polityczne na terenie dzisiejszego województwa białkopodlaskiego w latach 1944-1948* [w:] *Z nieznannej przeszłości Białej i Podlasia*. Wstępem poprzedził **J. Skowronek**, oprac. **T. Wasilewski**, **T. Krawczak**, Biała Podlaska 1990, s. 598-631; Archiwum Delegatury Kuratorium Oświaty w Białej Podlaskiej, Akta osobowe – *Denisiuk Ludwik 1940-1944*.

Tomasz DEMIDOWICZ

LIPKA Jan (1904-1940), pedagog, „Leśniak”, nowator, animator życia oświatowego, entuzjasta ruchu spółdzielczego, kierownik Uniwersytetu Wiejskiego im. Władysława Orkana w Szybach koło Krakowa w latach 1937-1939, kapitan rezerwy piechoty Wojska Polskiego.

Urodził się 24 VII 1904 r. w miejscowości Tuczna powiat Biała Podlaska w rodzinie Franciszka i Michaliny z domu Kukawska. Po ukończeniu Publicznej Szkoły Powszechnej w rodzinnej miejscowości, zgodnie z zainteresowaniami zdał egzamin i podjął naukę w Państwowym Seminarium Nauczycielskim Męskim (PSN) im. Mieczysława Brzezińskiego w Leśnej Podlaskiej. W czasie nauki w tym zakładzie kształcenia nauczycieli na Południowym Podlasiu należał do koła sportowego, orkiestry, chóru szkolnego i drużyny harcerskiej. Wykazywał szczególne zdolności do rysunku i gry na instrumentach. W ocenie dyrekcji PSN należał do najwybitniejszych słuchaczy. Dyrektor Teofil Koziara tak charakteryzował **L.**: „poważny, głęboko etyczny, wyrozumiały. Przenika

duchowo treść. Uspołecznienie wybitne”. Po zdaniu egzaminu dojrzałości 12 VI 1927 r. (IV Komplet, kurs im. Stanisława Staszica) i zdobyciu uprawnień do nauczania w publicznych i prywatnych szkołach wkrótce wzięty został do odbycia czynnej służby wojskowej, w okresie 17 VIII 1927-22 IX 1928 r. ukończył Szkołę Podchorążych Rezerwy Piechoty.

Po wyjściu do cywila pierwszą pracę jako nauczyciel kontraktowy od 15 X 1928 r. otrzymał w 3-klasowej Publicznej Szkole Powszechnej w Radzięcinie powiat Biłgoraj. Od 1 IX 1929 r. objął jako nauczyciel kierujący posadę w 1-klasowej Publicznej Szkole Powszechnej w Andrzejówce gminie Goraj powiat Biłgoraj. Po roku, jako nauczyciel tymczasowy, od 1 IX 1930 r. powrócił do pracy do wspomnianej Publicznej Szkoły Powszechnej w Radzięcinie. Inteligentny i rzutki, zainteresował się kulturą ludową. Założył i prowadził zespół teatralny. Włączył się w działalność na rzecz środowiska m.in., zostając przewodniczącym koła Związku Młodzieży Wiejskiej „Wici” został wybrany radnym Gminnej Rady Narodowej i przewodniczącym Komisji Oświaty i Kultury. W gminie Goraj był przewodniczącym Komisji Rewizyjnej Urzędu Gminnego. Samokształcąc się doskonalił naukę języków: francuskiego, rosyjskiego i ukraińskiego. W początkach 1931 r. ukończył z wyróżnieniem kurs oświatowy i kurs śpiewu. W dniu 4 XI 1931 r. zdał z oceną bardzo dobrą egzamin praktyczny dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych przed Państwową Komisją Egzaminacyjną przy Państwowym Seminarium Nauczycielskim w Szczebrzeszynie.

Na własną prośbę od 10 VIII 1932 r., jako nauczyciel stały, został przeniesiony do 3-klasowej Publicznej Szkoły Powszechnej w rodzinnej Tucznaj. Znany już z nieprzeciętnych zdolności, decyzją władz zwierzchnich został mianowany jednocześnie instruktorem oświatowym na obwód szkolny biało-podlaski w Inspektoracie Szkolnym Białej Podlaskiej. Pełnił tę funkcję dodatkowo obok pracy etatowej w szkole w Tucznaj z dodatkiem 100 zł miesięcznie. Rozwinął wspaniałą pracę samokształceniową wśród młodzieży wiejskiej. Zainicjował i doprowadził do powstania około 10 kół Związku Młodzieży Wiejskiej (ZMW), uruchomieniu biblioteczek na wsiach powiatu Biała Podlaska. Włączył się w organizację kursów ogrodniczych, sadowniczych, hodowlanych w porozumieniu z okręgowym Towarzystwem Kółek i Organizacji Rolniczych.

Podnosząc formalne wykształcenie ukończył 2-letnie Studium Pracy Społeczno-Oświatowej Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie 16 XI 1935 r. z wynikiem celującym po przedstawieniu pracy pt. *Monografia wsi Tucznaj. Materiały monograficzne z zaścianka szlacheckiego Tucznaj leżącej w pow. Biała Podlaska*. Równoległe niemal w tym samym czasie oddelegowany przez Kuratorium Lubelskie, w okresie 23 IX-21 XII 1935 r. w Warszawie ukończył z wyróżnieniem Kurs Oświaty Pozaszkolnej zorganizowany przez Ministerstwo Oświecenia Publicznego i Wyznań Religijnych. Zauważony jako młody wybitny pedagog i organizator pracy pozaszkolnej przez prof. Helenę Radlińską od roku szkolnego 1937/38 oddelegowany został na kierownika Uniwersytetu Wiejskiego im. Władysława Orkana w Szycach koło Krakowa. Funkcję tę pełnił z dużym powodzeniem do napaści Niemiec hitlerowskich na Polskę we wrześniu 1939 r., będąc formalnie od 1 IX 1935 r. na etacie w 7-klasowej Szkole Powszechnej w Białej Podlaskiej. Odbił szkolenia wojskowe jako podchorąży w 34, a następnie 82 pułku piechoty, awansowany został od 16 I 1932 r.

podporucznikiem rezerwy, a od lutego 1938 r. porucznikiem rezerwy Wojska Polskiego.

Odnaczony był min. Srebrnym Krzyżem Zasługi. Uehonorowany wieloma dyplomami pochwalnymi.

Zmobilizowany w przede dniu wybuchu II wojny światowej wziął udział, jako dowódca kompanii, w Wojnie Obronnej Polski 1939 r. Walczył ze swoim pułkiem m.in. na Pomorzu, a następnie na Mazowszu. Wraz z grupą oficerów dostał się, w niewyjaśnionych okolicznościach, do niewoli sowieckiej po 17 IX 1939 r.

Zginął na przełomie IV/V 1940 r. zamordowany przez NKWD w Charkowie.

Żonaty od lipca 1929 r. z Marią Tokarczuk, miał dwóch synów: Janusza Wiesława (ur. 1934), Andrzeja Piotra (ur. 1936) i córkę Barbarę Janinę (ur. 1939).

Demidowicz T., *Lipka Jan (1904 -1940)*, „Echo Leśników” 2007, nr 11, s. 80-83 (fot.); **Sroka J.**, *Leśniacy. Zakład Kształcenia Nauczycieli w Leśnej Podlaskiej 1916-1970*, Biała Podlaska 1990, s. 251, 404-405; **Walczuk M.**, *Ludzie nauki i nauczyciele polscy w II wojnie światowej*, Warszawa 1995, s. 462; Archiwum Delegatury Kuratorium Oświaty w Białej Podlaskiej, Teczka korespondencji bieżącej - Lipka Jan sygn. 581 bp.

Tomasz DEMIDOWICZ

To cite this article: Demidowicz, T. (2021). Świadkowie przeszłości ziemi siedleckiej (biogramy): Augustynik Marek, Denisiuk Ludwik, Lipka Jan [Witnesses of the past of Siedlce region (biographies): Augustynik Marek, Denisiuk Ludwik, Lipka Jan]. *Historia i Świat* 10, 435-441, DOI: 10.34739/his.2021.10.25

© 2021 The Author(s). This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.